

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 399
Ημερομ. Κατάθεσης: 23/10/2024



ΕΡΩΤΗΣΗ

Αθήνα, 23/10/2024

Του: Βιλιάρδου Βασιλείου, Βουλευτή Β1' Βορείου Τομέα Αθηνών

ΠΡΟΣ: Την κ. Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης

ΘΕΜΑ: «Αναγκαίες επεμβάσεις προς ομαλοποίηση στο καθεστώς διαμόρφωσης των επικουρικών συντάξεων των συνταξιούχων της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος (ΕΤΕ)»

Κυρία Υπουργέ,

Με τα νομοθετικά τετελεσμένα (δηλ. χωρίς προηγηθείσα διαβούλευση) του άρθρου 24, του ν.4618/2019 και την εν συνεχεία αντικατάστασή του με το άρθρο 63, του ν.4680/2020, χιλιάδες συνταξιούχοι και εργαζόμενοι της ΕΤΕ (δικαιούχοι προγράμματος μετεργασιακής παροχής από την ΕΤΕ), υπό Συνταγματικό πρόσχημα, εντάχθηκαν ακουσίως στο τ.ΕΤΕΑΕΠ (νυν Κλάδος Επικουρικής Ασφάλισης του e-ΕΦΚΑ). Η παραπάνω νομοθέτηση ακολούθησε την από τον Δεκέμβριο του 2017 αθέτηση της συμβατικής υποχρέωσης της Διοίκησης της ΕΤΕ για χορήγηση ποσού μετεργασιακής παροχής στους δικαιούχους συνταξιοδοτούμενους, με την επίκληση της ψευδούς, κατά την κρίση πολλών διαμαρτυρόμενων συνταξιούχων της ΕΤΕ, "αδυναμία πληρωμής & συστημικό κίνδυνο", όπως πολλοί εκ των οποίων μας ενημέρωσαν. Η σχετική παροχή ήταν περιοδικά καταβαλλόμενη (ανά μήνα και δια βίου), είχε αμιγώς μισθολογικό χαρακτήρα (ως αντάλλαγμα των παρασχεθεισών υπηρεσιών), ενώ, ως αμοιβή και ως περιουσιακό δικαίωμα, όχι μόνο αναγνωρίζεται και προστατεύεται, όπως έχει κρίνει ελληνική & ευρωπαϊκή νομολογία, αλλά και προβλέπεται (ως κανονιστική αρχή) από Διεθνείς Συμβάσεις και Συνθήκες.

Πυρήνας του ως άνω προγράμματος ήταν ένας κανονισμός, που συντάχθηκε προ πολλών δεκαετιών από την ίδια την Διοίκηση της ΕΤΕ, η οποία και αποφάσιζε για τις μετέπειτα τροποποιήσεις του, στο πλαίσιο του οποίου συστήθηκε Λογαριασμός Επικουρήσεως Προσωπικού της ΕΤΕ (ΛΕΠΕΤΕ). Κατά τον ανωτέρω κανονισμό, συστήθηκε έντοκος καταθετικός λογαριασμός συγκέντρωσης περιουσίας από εισφορές της τάξης του 12,5% επί των ονομαστικών τακτικών και εκτάκτων αποδοχών του προσωπικού (των οποίων την παρακράτηση διενεργούσε η ίδια η ΕΤΕ, καθώς η σχετική υποχρέωση ήταν μέρος των αμοιβών & των ατομικών όρων εργασίας-παροχής υπηρεσιών) και άλλες πηγές πόρων ή προσόδων για τον σχηματισμό και διατήρηση Αποθεματικού Κεφαλαίου. Η ευθύνη και οι αποφάσεις διαχείρισης & θεματοφυλακής του παραπάνω λογαριασμού ανήκει -τύποις και ουσία κατά κυριαρχικό και εγγυοδοτικό λόγο/ρόλο- στις εκάστοτε Διοικήσεις της ΕΤΕ.

Ωστόσο, όπως αποκαλύφθηκε, οι εκάστοτε Διοικήσεις της ΕΤΕ, συστηματικά, παραβίασαν Κανόνες της Εταιρικής Διακυβέρνησης, προβαίνοντας σε καταχρηστική άσκηση δικαιώματος και καταστρατηγώντας [εν κρυπτώ και παραβύτω, έχοντας επιβάλλει μάλιστα - μέσω του Κανονισμού- «ρήτρα εμπιστευτικότητας» στους προστηθέντες αυτής μέλη της Διαχειριστικής Επιτροπής] την Αρχή της καλής Πίστης και της χρηστής, επωφελούς, συνετούς και σύννομης διαχείρισης των διαθεσίμων και των πόρων του προγράμματος. Δεν τήρησαν, δηλαδή, τα στελέχη της Διοίκησης της ΕΤΕ τα υπεσχημένα σε σχέση με τον ιδρυτικό σκοπό και την βιώσιμη προοπτική του ως άνω λογαριασμού και χρησιμοποίησαν, ως "καύσιμη ύλη", τα περιουσιακά του στοιχεία (δικαιώματα των δικαιούχων της παροχής) χάριν των στενά επιχειρηματικών της ΕΤΕ συμφερόντων, σκοπών και επιδιώξεων (για Αυξήσεις Μετοχικού Κεφαλαίου, αγοραπωλησίες διαφόρων Τίτλων & Αξιογράφων κ.ά.).

Ο εξαναγκαστικός και "τιμωρητικός υποβιβασμός" και ο τρόπος με τον οποίο μεθοδεύτηκε η ένταξη/υπαγωγή στο δημόσιο σύστημα Επικουρικής Ασφάλισης συντελέστηκε, κατ' αρχάς, με το άρθρο 24, του ν.4618/2019, που πέραν του ότι εισήγαγε την καταβολή υβριδίου επικουρικής σύνταξης, επέφερε: **α)** την άμεση και καθολική περικοπή -κατά 45% μεσοσταθμικά, σε σχέση με το ποσό της έως τον Δεκέμβριο του 2017- της καταβαλλόμενης από την ΕΤΕ συμπεφωνημένης μετεργασιακής παροχής και **β)** την ολοσχερή στέρηση και της ελάχιστης ασφαλιστικής προσδοκίας λήψης της άνω παροχής σε αυτούς που αφυπηρέτησαν και αφυπηρετούν, έκτοτε, παρά το θεμελιωμένο δικαίωμά τους και την περαιωμένη υποχρέωση καταβολής των εισφορών που οι εν λόγω κατέβαλαν, ύψους 12,5%.

Αφετέρου, με το άρθρο 63, του Ν.4680/2020, προκύπτουν (σύμφυτα και αδιαίρετα) τα εξής αποτελέσματα: **I)** η εμπέδωση καθεστώτος "εξαίρεσης" και διακριτής - άνισης μεταχείρισης των ήδη και μελλοντικών συνταξιούχων της ΕΤΕ (προερχομένων από τον ΛΕΠΕΤΕ και τον ΕΛΕΠ ΕΤΕ - ΠΠΕΘΝΑΚ) και **II)** η ελλιπέστατη χρηματοδότηση και η σύντομη αποσβεστική χρονολογία (έως το 2032) "εξάντλησης της υποχρέωσης της ΕΤΕ" προς το δημόσιο σύστημα Επικουρικής Ασφάλισης. Συγκεκριμένα, από την σημειακή καταγραφή των επιμέρους παραγράφων/ διατάξεων, του άρθρου 63, του ν.4680/2020, σταχυολογούνται οι παρακάτω - χωρίς νομοθετικό προηγούμενο- στρεβλώσεις:

1η) Βάσει της παραγράφου 2: Για τον καθορισμό της βάσης υπολογισμού του ύψους της καταβλητέας επικουρικής σύνταξης, εφαρμόζεται ανισομερής υπολογισμός, με το ανατιολόγητο/αυθαίρετο κριτήριο της ημερολογιακής αίτησης συνταξιοδότησης: **(Α)** στους έως την 31/12/2018 συνταξιοδοτηθέντες, βάσει των συντάξιμων αποδοχών υπολογισμού της Επικουρικής Παροχής (ΛΕΠΕΤΕ) και **(Β)** στους από την 1/1/2019 και εντεύθεν συνταξιοδοτηθέντες & συνταξιοδοτούμενους, βάσει των ασφαλιστέων αποδοχών του ν.4387/2016. Αποτέλεσμα αυτού είναι, παρά τα ομοειδή τους χαρακτηριστικά, να καταγράφεται υπέρ των από 1/1/2019 και εντεύθεν συνταξιούχων διαφορά έως 50% σε σχέση με το ύψος των καταβλητέων συντάξεων των, έως την 31/12/2018 και επιπλέον, χωρίς το άγος & το άχθος της «προσωπικής διαφοράς» και την προ-νομοθετημένη περικοπή της, όπως ισχύει για τους έως την 31/12/2018 συνταξιούχους. Το μόνο κοινό τους στοιχείο είναι, ο ελάχιστος συντελεστής αναπλήρωσης του κοινού καθεστώτος του τ.ΕΤΕΑΕΠ, ύψους 0,45%.

2η) Βάσει της παραγράφου 5: Εφαρμόζεται, πρωτόφαντα, «προσωπική διαφορά» σε επικουρική σύνταξη, με την ανατιολόγητη/αυθαίρετη επιλογή του καταβλητέου ποσού της σύνταξης, κατά την 31/12/2019, αλλά και νομοθετείται «a priori» η περικοπή της από την 1/1/2025, επιφέροντας (πέραν της κατά μέσο όρο 45% αρχικής περικοπής) πρόσθετη περικοπή, κατά 33%, στις καταβαλλόμενες σήμερα επικουρικές συντάξεις (τείνοντας να προσομοιάζουν με επίδομα ανασφάλιστου υπερήλικα από τον ΟΠΕΚΑ). Το τελευταίο θα επιδεινώσει τους ήδη επιβαρυνμένους οικογενειακούς προϋπολογισμούς των συνταξιούχων, με άμεση συνέπεια, την περαιτέρω υποβάθμιση του επιπέδου διαβίωσης τους, πόσω μάλλον, εκείνων που έχουν δανειακές υποχρεώσεις, ώστε οι τελευταίοι να μετατραπούν από συνεπείς σε "αναξιόχρεους" πολίτες, χωρίς δική τους υπαιτιότητα, εξ' αιτίας μιας αιφνίδιας κατάστασης, λόγω εξωγενούς αίτιου.

3η) Βάσει της παραγράφου 6: Από την 1/1/2025 και εφεξής, οι επικουρικές συντάξεις των συνταξιούχων της ΕΤΕ αυτής της κατηγορίας, που ήδη, λόγω πληθωρισμού/ακρίβειας υπολείπονται αγοραστικής δύναμης, αποκλείονται καθολικά από οποιαδήποτε και οποτεδήποτε αυξητική αναπροσαρμογή.

4η) Βάσει της παραγράφου 9: Οι συνταξιούχοι της ΕΤΕ της επίμαχης κατηγορίας, εξαιρούνται καθολικά της θεσπισμένης πρόβλεψης (όπως ορίζεται στους ν.4387/16 & ν.4445/2016) για προσαύξηση του συντελεστή αναπλήρωσης με 0,93750% (που αντιστοιχεί για τις άνω του 6% του κοινού καθεστώτος υπό το τ.ΕΤΕΑΕΠ καταβληθείσες εισφορές).

5η) Βάσει της παραγράφου 8: Η ΕΤΕ θα καταβάλει ποσοστό 12% επί των ονομαστικών αποδοχών του αριθμού των εργαζομένων σε αυτήν, κατά την 31η Δεκεμβρίου κάθε ημερολογιακού έτους, από το 2018 έως το 2032, ως "επιπρόσθετη εισφορά" στο Δημόσιο Σύστημα Επικουρικής Ασφάλισης. Ωστόσο, αυτή η βάση υπολογισμού θα συρρικνώνεται, «συν τω χρόνω», με αποτέλεσμα, η εκ μέρους της ΕΤΕ εισφοροδότηση/χρηματοδότηση (σε απόλυτους αριθμούς) να καθίσταται αντιστρόφως ανάλογη της συνολικά απαιτούμενης δαπάνης καταβολής των επικουρικών συντάξεων στους σημερινούς και μελλοντικούς συνταξιούχους (προερχομένων από τον ΛΕΠΕΤΕ και ΕΛΕΠ ΕΤΕ - ΠΠΕΘΝΑΚ). Ο λόγος συρρίκνωσης είναι: **Α)** η συνεχής μείωση του αριθμού των Εργαζομένων στην ΕΤΕ, κυρίως, λόγω των επαναλαμβανόμενων και μαζικών "εθελούσιων εξόδων" (ενδεικτικά, για την περίοδο 2019-2024, έχουν αποχωρήσει περί τα 3.500 άτομα που αντιστοιχεί σε μείωση προσωπικού κατά 40% και έπεται συνέχεια...) και **Β)** οι κλιμακούμενες απορρυθμίσεις των όρων εργασίας και αμοιβών των εργαζομένων στην ΕΤΕ, με αντίκτυπο στο ύψος & στο είδος/χαρακτήρα των αμοιβών τους (μισθολογική υποτίμηση).

Λόγοι προστασίας των επικουρούμενων συνταξιούχων της ΕΤΕ και του δημόσιου συστήματος Επικουρικής Ασφάλισης επιτάσσουν, η Πολιτεία, επιδεικνύοντας τη δέουσα πολιτική βούληση, να αναγνωρίσει και να θεραπεύσει την ως άνω πρωτοφανή στα νομοθετικά χρονικά περίπτωση προφανούς νομικού παράδοξου και αντινομίας, που λειτουργεί εις βάρος των κανόνων και της ασφάλειας Δικαίου, με θύματα τους σημερινούς & μελλοντικούς συνταξιούχους λήπτες ποσών προερχομένων από τους φορείς ΛΕΠΕΤΕ και ΕΛΕΠ ΕΤΕ - ΠΠΕΘΝΑΚ. Δεν νοείται να υφίστανται διαφορετικό καθεστώς και διαφορετικές κατηγορίες συντάξεων (είτε κύριων είτε επικουρικών), μεταξύ ασφαλιστικά ισοδυνάμων συνταξιούχων, γεγονός που αναντίρρητα, αποτελεί παραβίαση θεμελιωδών Συνταγματικών Κανόνων, της Αρχής της Ισονομίας, της Ισότητας και της Ανταποδοτικότητας, ενώ, έχουμε και "απονομιμοποίηση" του τεκμηρίου νομιμότητας της Διοίκησης. Καθίσταται, λοιπόν, αδήριτη η ανάγκη της ολικής και ολιστικής αλλαγής του σημερινού status quo, με την υποβολή σχετικής νομοθετικής πράξης από μέρους σας, προκειμένου να καταργηθούν οι παραπάνω επισφαλείς πρακτικές εις βάρος των συνταξιούχων της ΕΤΕ. Θεωρούμε ότι είναι αναγκαίο να προκληθεί μια διαβούλευση επί των προαναφερθέντων υπό αλλαγή ρυθμίσεων με τους συνδικαλιστικούς φορείς των συνταξιούχων της ΕΤΕ, της οποίας κύριο θέμα πρέπει να είναι η θέσπιση προβλέψεων αποκατάστασης της "κανονικοποίησης" του υπολογισμού των επικουρικών συντάξεων των συνταξιούχων της ΕΤΕ, με βάση αναφοράς, είτε τα ισχύοντα κατά την περίοδο λειτουργίας του ΛΕΠΕΤΕ, είτε τα αντίστοιχα από την περίοδο λειτουργίας του ΕΛΕΠ ΕΤΕ – ΠΠΕΘΝΑΚ, στα πλαίσια των επιδιώξεων για καλή και άρτια νομοθέτηση, που δεν θα θίγει τα δικαιώματα των συνταξιούχων.

Εκ των ανωτέρω προκύπτει ως αναγκαιότητα, εφεξής και στο διηνεκές, η δαπάνη καταβολής των επικουρικών συντάξεων των Συνταξιούχων (είτε από τον ΛΕΠΕΤΕ, είτε από τον ΕΛΕΠ ΕΤΕ - ΠΠΕΘΝΑΚ), να καλύπτεται αποκλειστικά, ισοβίως, καθολικά και εξ ολοκλήρου από την ΕΤΕ, με τους όρους και τις προϋποθέσεις βάσει των οποίων εισπράττονταν οι εκάστοτε σχετικές εισφορές των πρώην εργαζόμενων στην ΕΤΕ, προς απόδοσή τους, εκ των υστέρων της αφυπηρέτησης, ως επικουρική σύνταξη.

Ως εκ τούτου, προτείνουν πολλοί συνταξιούχοι της ΕΤΕ που επικοινωνήσαν μαζί μας εξ' αφορμής των διαμαρτυριών τους επί του θέματος της παρούσας, να προκληθεί η πλήρης και οριστική κατάργηση των υφιστάμενων δυσμενών και ελαττωματικών όρων των παραγράφων 2, 5, 6, 8, 9, του άρθρου 63, του ν.4680/2020, με κείμενο ως εξής: «Εφεξής και στο διηνεκές, ανά τριετία, με Υπουργική απόφαση του αρμόδιου Υπουργείου για την Κοινωνική Ασφάλιση θα εντέλλεται η Εθνική Αναλογιστική Αρχή, να εκπονεί Αναλογιστική ή άλλη ειδική Οικονομική Μελέτη, με διαφανείς και αμοιβαία από κοινού με τους εκπροσώπους των δικαιούχων αποδεκτές & παραδεκτές μεθοδολογία και παραδοχές, της οποίας τα αποτελέσματα θα καθορίζουν και θα αναπροσαρμόζουν το ύψος του ποσού της υποχρεωτικής και απαιτούμενης εισφοράς και τον τρόπο καταβολής της τελευταίας από την ΕΤΕ προς το Δημόσιο Σύστημα Επικουρικής Ασφάλισης, προκειμένου για την ισόβια, καθολική και εξ' ολοκλήρου κάλυψη της δαπάνης καταβολής των επικουρικών συντάξεων των ήδη και μελλοντικών συνταξιούχων της ΕΤΕ (προερχομένων από τον ΛΕΠΕΤΕ και ΕΛΕΠ ΕΤΕ - ΠΠΕΘΝΑΚ)».

Οι συνταξιούχοι της ΕΤΕ ζητούν την αναγνώριση των δικαιωμάτων τους, όπως αυτά προκύπτουν από τον σεβασμό στις ισχύουσες θεσμικά κατοχυρωμένες πρακτικές του κράτους Δικαίου. Τόσο δική τους εύλογη απορία, όσο και δική μας είναι, το αν προτίθεστε να δρομολογήσετε την ουσιαστική αποκατάσταση των αδικιών και βλαβών που έχουν υποστεί χιλιάδες συνταξιούχοι της ΕΤΕ, μέχρι σήμερα, οι οποίοι, δυστυχώς, παρατηρούμε ότι έγιναν εξιλαστήρια θύματα μιας εσφαλμένης νομοθετικής πρακτικής, που καταπάτησε τα νόμιμα δικαιώματά τους, πράγμα που δεν συνάδει με το νομικό μας πολιτισμό και την ισχύουσα συνταγματική τάξη. Κατέληξαν, δε, κατά την επικοινωνία τους μαζί μας οι ανωτέρω συνταξιούχοι στο ότι, μετά από 30, 35 ή ακόμα και 40 χρόνια εργασίας δεν τους αξίζει η ως άνω απαξιωτική αντιμετώπιση.

Με δεδομένα όλα τα παραπάνω,

Ερωτάται η κ. Υπουργός:

Προτίθεστε να λάβετε τις απαραίτητες νομοθετικές πρωτοβουλίες, έτσι ώστε, λαμβάνοντας υπόψη τα ως άνω προτεινόμενα και κατόπιν διαβούλευσης με τους συνδικαλιστικούς φορείς των συνταξιούχων της ΕΤΕ, να αλλάξετε τα προβλεπόμενα για τον υπολογισμό και την καταβολή των επικουρικών συντάξεων των συνταξιούχων των τελευταίων, με τρόπο που δεν θα παραβιάζει τους όρους και τις προϋποθέσεις βάσει των οποίων εισπράττονταν οι σχετικές εισφορές τους, κατά τον ενεργό εργασιακό τους χρόνο, προς απόδοση του προκαθορισμένου ποσού στους εν λόγω, εκ των υστέρων της αφυπηρέτησής τους από την ΕΤΕ, ως επικουρική σύνταξη;

Ο ερωτών Βουλευτής

ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ